

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1096/14/2009.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, Budapest, XXI. kerületi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 455/2009. (XII. 16.) számú állásfoglalásának megállapítására – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, és a 326. § (7) bekezdése, valamint a Ket. 109. (1) bekezdésében).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Budapest, XXI. Kerületi lakos a vele szemben 2009. szeptember 5-én, Budapesten foganatosított rendőri intézkedések miatt 2009. szeptember 11-én panaszt terjesztett a Panasztestület elé.

A beadvány szerint a panaszos 2009. szeptember 5-én 17.45 óra körüli időben a Budapest, VIII. kerület Blaha Lujza téren a Corvin Áruház közelében tartózkodott, amikor minden előzetes indok nélkül 6-8 fő rendőr rátámadt, földre lökték, majd megbilincseltek. Hosszabb ideig az úttesten hason fekvő tartották, miközben ruházatát, illetve táskáját átkutatták. A vele szemben intézkedő rendőrök közül az egyik videokamerát használt, mellyel róla felvételeket készített. Ez a rendőri magatartás („brutális bűncselekmény”) felháborodást és riadalmat keltett benne. Személyes adatait az egyik „fegyveres rendőrbűnöző” RK lapon ismeretlen okból rögzítette. Először a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra, majd a BRFK Gyorskocsi utcai épületébe szállították, ahol – az orvosi vizsgálaton kívül – egyéb intézkedés nem történt, és hosszú, indokolatlan várakoztatás után 23.46 órakor engedték szabadon. Távozásakor kapott egy rendőr által aláírt idézést, mely a Budapesti Nyomozó Ügyészség Belgrád rakparti épületébe szólt, és azt tartalmazta, hogy hivatalos személy elleni erőszak ügyében kívánják kihallgatni. Nem tájékoztatták előállításának okáról, csak az idézésből értesült arról, hogy mi volt ennek az indoka. A rendőrség eljárását összességében törvénytörőnek tartja.

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- a vele szemben foganatosított intézkedéseket (igazoltatás, személyazonosító adatainak rögzítése, kényszerítő eszközök alkalmazása, előállítás) és az egész eljárást jogszerűtlennek tartja, mivel álláspontja szerint nem tanúsított olyan magatartást, amely bűncselekmény gyanújára adott volna okot;
- a szabadon bocsátásakor egy rendőr adta át neki a Budapesti Nyomozó Ügyészségen történő kihallgatásra szóló idézését, holott hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény esetében a nyomozás ügyészségi hatáskörbe tartozik;
- nem közölték vele a rendőri intézkedés és a fogvatartásának az indokát, csak a részére átadott idézésből tudta meg, hogy mi volt az előállításának oka;
- előállítása során hosszú időn keresztül, indokolatlanul várakoztatták, anélkül, hogy bármilyen érdemi intézkedés történt volna;
- a Rendőrség eljárása sértette az emberi és alkotmányos jogait.

A panaszos beadványát a Panasztestület megvizsgálta és 2009. december 16-án, a 455/2009. (XII. 16.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a személyi szabadságához való jogát, a személyes adatok védelméhez való jogát, és az emberi méltósághoz való jog részét képező személyi integritáshoz való jogát.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy a hat órás időtartamú előállítás szükségtelen volt, így a fenti események során súlyosan sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alkotmányos alapjoga.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló iratok – panasz, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) által készített a 2009. szeptember 5-én megrendezett Meleg Méltóság Menete rendőri biztosításával kapcsolatos 01000-105-928/1/2009. P. számú összefoglaló jelentés, 01000/46739/2009. ált. számú egyedi utasítás, 01000/45409/2009. számú személy- és létesítménybiztosítási intézkedés, 01000/105-1016/12/2009 számú, 01000/105/119/1/2010. számú, 01000-105-981/8/2009. P. számú és a 01000-105-981-15/2009. P. számú átiratai, a 01130/516428/2009/ id. számú jelentés (mellékletekkel: igazolás, parancsnoki kivizsgálás), 01130/519586/2009/ id. számú jelentés, a Készenléti Rendőrség által készített 29022/512941/2009/ id. számú jelentés, a Budapesti Nyomozó Ügyészség Nyom. 1553/2009. számú átirata és a Panasztestület 455/2009. (XII. 16.) számú állásfoglalása – alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A Szivárvány Misszió Alapítvány 2009. szeptember 05-én 13.00 órától 20.00 óráig Budapesten, a Felvonulási tér – Dózsa György út – Andrásy út – Erzsébet tér útvonalon tartotta meg a Meleg Méltóság Menete elnevezésű, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényét, melyet a Rendőrség tudomásul vett. A rendezvényen több külföldi állam nagykövete jelezte részvételi szándékát, ezért elengedhetetlenül szükséges volt a rendezvény zavartalan lebonyolításának kiemelt biztonságú biztosítása. Ennek érdekében Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/45409/2009. számú személy és létesítménybiztosítási intézkedésében – az Rtv. 46. §-a alapján¹ – 2009.

¹ Rtv. 46. § szerint:

„(1) A Rendőrség, illetve a rendőr a védett személy [1. § (2) bek. g) pont] biztonsága érdekében a 13. és a 30. §-ban meghatározottakon túlmenően

- a) útvonalat, közterületet a forgalom elől elzárhat, a forgalmat korlátozhatja,
- b) nyilvános és közforgalmú intézmények működését korlátozhatja,
- c) magánlakásba - külön írásos utasítás birtokában - ellenőrzés, a helyszín megfigyelése és biztosítása céljából beléphet, és ott tartózkodhat,
- d) területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

(2) A védett személyeket - a nemzetközi jogi kötelezettségek és a viszonyossági gyakorlat figyelembevételével - a Kormány rendeletben jelöli ki. Az ideiglenes védelemben részesülő személyeket - a Kormány döntéséig, legfeljebb harminc napig - a miniszter jelöli ki.

(3) A Rendőrség a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében az (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározottakon túl a be- és kilépésre az ott elhelyezett szerv vezetőjével egyetértésben szabályokat állapíthat meg.

(4) A Rendőrség a védett személy vagy létesítmény biztonsága érdekében technikai ellenőrzést alkalmazhat, elrendelheti a jogszerűen birtokban tartott veszélyes tárgyak kötelező letétbe helyezését.

(5) Az (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti intézkedést az elrendelő rendőri szerv vezetője - függetlenül az előzetesen meghatározott időtartamtól - ötnaponként felülvizsgálja, és annak eredményéről a (3) bekezdésben meghatározott vezetőt tájékoztatja. Ha az (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti intézkedés időtartama a tizenöt napot meghaladja, az intézkedést az országos rendőrfőkapitány felülvizsgálja. Ha az (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti intézkedés időtartama a harminc napot meghaladja, az intézkedést az országos rendőrfőkapitány legalább harminc naponként felülvizsgálja. Az intézkedés indokoltságáról, tartalmának jogszerűségéről az országos rendőrfőkapitány három munkanapon belül határozattal dönt. A határozatot a rendőrség központi szervének honlapján közzé kell tenni.

(6) Ideiglenes védelemben részesíthető az a személy, akit a külön törvény szerinti közéleti tevékenysége miatt személye vagy közvetlen környezete ellen irányuló erőszakos bűncselekménnyel fenyegettek meg, illetve egyéb alapos okból védelme szükséges.”

szeptember 05-én 00.00 órától 24.00 óráig Budapest meghatározott területeire terület lezárást rendelt el a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendeletben foglaltak maradéktalan végrehajtása érdekében. A BRFK Kommunikációs Osztálya a Rendőrség hivatalos honlapján 2009. szeptember 05-én, 10.30 perckor megjelent közleményében felhívta a fővárosban lakók figyelmét a rendezvénnyel kapcsolatban történő jelentős forgalomkorlátozási intézkedésekre².

Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/46739/2009. ált. számú egyedi utasításával – az Rtv. 30. § (1) bekezdése, valamint (3) bekezdése alapján³ – 2009. szeptember 05-én 06.00 órától 2009. szeptember 06-án 06.00 óráig Budapest V., VI., VIII., és XIV. kerületének teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el tekintettel arra, hogy több demonstráció megtartását jelentették be, melyeken jelentős számú ember részvétele várható. Emellett ellentétes érzelmű, illetve nézeteket valló csoportok megjelenésére is számítani lehetett. A feladat végrehajtására kijelölt rendőri állomány feladata az volt, hogy a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kísérje a rendezvényekre érkezőket, valamint a helyszínen tartózkodókat, megakadályozza a jogsértések kialakulását, közreműködjön az esetlegesen megbomlott rend helyreállításában, illetve jogsértés esetén végrehajtsa a szükséges intézkedéseket. Ennek keretében az állomány tagjai szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat, csomag és járműátvizsgálást hajtottak végre. A BRFK Kommunikációs Osztálya 2009. szeptember 04-én, 13.49 órakor a fokozott ellenőrzés elrendeléséről szintén közleményt adott ki⁴.

A Rendőrség munkatársai a Budapest, VIII. kerület Blaha Lujza téren – a Corvin Áruház közelében –, az elrendelt fokozott ellenőrzésben meghatározott cél érdekében igazoltatásokat hajtottak végre a rendezvénnyel szemben ellenséges érzelmeket táplálók csoportosulása között. Az igazoltatásokat úgynevezett kör-körös védelmi alakzatban biztosították. Az intézkedések biztosítása közben a biztosítási feladatokban résztvevő r. őrmesterhez – 2009. szeptember 5-én 17.45 óra körüli időben – a tömegeből odalépett a panaszos, majd a rendőr bal kezét lefogva, ökölbe szorított szabad kezét a rendőr feje irányába ütésre emelte. A fej irányába indított ütést a rendőr szabad kezével elsodorta, így az célt tévesztett. A rendőr a történetekről azonnal tájékoztatta a közelben lévő munkatársait, akik – az Rtv. 20. § (2) bekezdés⁵ és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM

² http://www.police.hu/friss/BRF-20090831_23.html?query=sziv%C3%A1rv%C3%A1ny

³ Rtv. 30. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.”

⁴ http://www.police.hu/friss/BRF20090904_25.html?query=fokozott%20ellen%C5%91rz%C3%A9s%202009.%20szeptember

⁵ Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint:

rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (1) bekezdés⁶ rendelkezéseiben foglaltak szükségszerű és indokolt figyelmen kívül hagyása mellett – megállásra szólították fel a panaszoszt, aki eközben hátrálva, a rendőri felszólításnak ellenszegülve, a tömegben elvegyülve megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól. Mikor a rendőrök utolérték, a r. törzsőrmester testi kényszerrel kívánt alkalmazni vele szemben, melynek alkalmával megragadta a panaszosz hátán lévő táská vállpántját, majd megkísérelte rendőri intézkedés alá vonni. A panaszosz aktív ellenszegülést tanúsítva kirántotta magát a fogásából, és megpróbálta a helyszínt elhagyni. A helyszínen lévő rendőrök segítségével a r. törzsőrmester az Rtv. 47. §⁷-a szerint testi kényszerrel alkalmazva földre vitte a panaszoszt, majd támadásának, illetve szökésének megakadályozása, valamint ellenszegülésének megtörése érdekében az Rtv. 48. § b), c) és d) pontjainak⁸ alkalmazásával – a Szolgálati Szabályzat 60. § (1) bekezdés b) pontját⁹, illetve a (6) a) pontját¹⁰ is figyelembe véve – kezeit 17.48 órakor hátra helyzetbe megbilincselte. A bilincselést követően kivezették a tömegből, majd az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján¹¹ ruházat-, illetve csomagátvizsgálást hajtottak végre a panaszosz szemben. Az átvizsgálás alkalmával csomagjából előkerült a személyi igazolványa, melynek felhasználásával az Rtv. 29. § (1) bekezdés¹² szerint végrehajtották igazoltatását, körözési

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”

⁶ Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.”

⁷ Rtv. 47. § szerint:

„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszerrel) alkalmazhat.”

⁸ Rtv.48. § szerint:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy
a) (...),
b) támadásának megakadályozására,
c) szökésének megakadályozására,
d) ellenszegülésének megtörésére.”

⁹ Szolgálati Szabályzat 60. § (1) bekezdése a) pontja szerint:

„Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt:
a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,”

¹⁰ Szolgálati Szabályzat 60. § (6) bekezdés a) pontja szerint:

„A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy:
a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerülni kell, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadásától, illetve szökéstől,”

¹¹ Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

¹² Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint:

rendszerekben való ellenőrzését. Az igazoltatás alkalmával – figyelemmel az Rtv. 29. § (3) bekezdésére¹³ – igazoltató (RK) lapon rögzítették személyazonosító adatait, személyi igazolványának sorozatát és számát, illetve az intézkedés okát, helyét és idejét. A panaszost a helyszínen nyilatkoztatták, melynek során elmondta, hogy a rendőri intézkedés kapcsán sérülést nem szenvedett, orvosi ellátást nem igényel. Ezek után az Rtv. 33. (2) bekezdés b) pontja¹⁴ alapján megkezdték a panaszos előállítását a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra.

A rendőri intézkedésről kép- illetve hangfelvételt nem készítettek.

Tekintettel arra, hogy a panaszos cselekménye alapján megállapítható a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 229. §-ába ütköző hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja, valamint arra, hogy a panaszos a tömegben elvegyülve megpróbálta elhagyni a cselekmény helyszínét, ezért a vele szemben foganatosított rendőri intézkedések – a testi kényszerrel történő bilincselés alkalmazása, mint kényszerítő eszköz alkalmazása, igazoltatása, személyes adatainak rögzítése, illetve az előállítása, mint azt a Panasztestület is megállapította állásfoglalásában – jogszerűen és szakszerűen történtek, az arányosság¹⁵ és fokozatosság¹⁶ törvényi követelményének betartásával.

A panaszost 18.05 órakor a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra, majd 18.35 órakor a BRFK Központi Fogda Gyorskocsi utcai objektumába szállították, ahol ugyanebben az időben a bilincs alkalmazását megszüntették. A panaszos orvosi vizsgálatára 19.40 órakor került sor, majd az előállító helyiségbe 20.20 órakor helyezték el. Jogairól és kötelezettségeiről, valamint jogorvoslati lehetőségeiről és annak módjáról szóban és írásban is tájékoztatást kapott a Fogdaszolgálati Osztály beosztottaitól. Az iratok alapján hozzátartozója

„(1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

¹³ Rtv. 29. § (3) bekezdése szerint:

„(3) Az igazoltatás során rögzíteni kell - ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

¹⁴ Rtv. 33. § (2) b) pontja szerint:

*„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”*

¹⁵ Rtv. 15. § (1) bekezdés szerint:

„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

Rtv. 15. § (2) bekezdés szerint:

„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

¹⁶ Szolgálati Szabályzat 58. § (1) bekezdés szerint:

„A kényszerítő eszközök Rtv. szerinti meghatározásának sorrendje fokozatosságot is jelent, súlyosabb kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az enyhébb kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy sikere eleve kilátástalan.”

vagy más személy kiértesítését nem kérte. A BRFK Bűnügyi Szervek Gazdaságvédelmi Főosztály által kiállított Igazolás tartalma szerint – melyben ismételten tájékoztatták panasztételi jogáról is – személyi szabadságának korlátozása 2009. szeptember 05-én 17.45 órától 2009. szeptember 05-én 23.46 óráig, tehát 6 óra 01 percen át tartott. Az előállítás időtartama alatt sérülése, valamint panasa nem keletkezett. A panaszos a fenti dokumentumot ellátta aláírásával.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség a panaszossal szemben Nyom. 1553/2009. számon hivatalos személy elleni erőszak büntettének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárást folytat. Palóczy Attila sérelmezte, hogy az ügyészségi kihallgatásra szóló idézését szabadon bocsátásakor egy rendőr adta át neki a Gyorskocsi utcai fogdán.

Az Rtv. 92. § (1)¹⁷ bekezdése alapján jelen határozat tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő idézés kézbesítése büntetőeljárás cselekmény, ezért ennek elbírálására a Ket. keretei között nincs törvényes lehetőség.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 28. § (3) bekezdésének második fordulója értelmében az ügyész „nyomozást végeztet, vagy nyomoz”. Ugyanezen szakasz (4) bekezdés a) pontjának második fordulója szerint az ügyész „a nyomozó hatóságot – annak illetékességi területén – nyomozási cselekmények végzésére vagy további nyomozásra, a nyomozásnak az általa megjelölt határidőn belüli befejezésére utasíthatja”. A Be. 70. § (1) és (2) bekezdése alapján a bűnügyi hatóság hivatalos iratának az érintett személy részére átadása (kézbesítése) nemcsak személyesen, posta útján, hirdetményi úton vagy nemzetközi jogsegély keretében történhet, hanem a hatóság kézbesítője útján is. A panaszos részére az idézést a BRFK Bűnügyi Szervek Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztály beosztottjai a Budapesti Nyomozó Ügyészség jelenlévő képviselőjének szóbeli megkeresése alapján adták át, a már korábban kialakult gyakorlatot követve.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

III.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapítja:

„A Testület megítélése szerint a panaszos előállítása – figyelemmel arra is, hogy ezen idő alatt a panaszost a BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság épületéből a BRFK Központi Fogda Gyorskocsi utcai objektumába szállították, a panaszosnál orvosi vizsgálatot hajtottak végre, és csak azt követően (20 óra 20 perckor) helyezték el az előállító helyiségbe – az intézkedés céljának eléréséhez szükségesnél hosszabb ideig tartott. 20 óra 20 perctől 23 óra

¹⁷ Rtv. 92. § (1) bekezdése:

„Akinek az e törvény IV, V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosítható rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

46 percig, azaz mintegy három és fél órán keresztül, a panaszossal szemben semmilyen eljárási cselekményt (pl. meghallgatás) nem történt, tekintettel arra, hogy a panaszos által elkövetett cselekmény vizsgálata a rendőrség megítélése szerint a továbbiakban a nyomozó ügyészség hatáskörébe tartozott, így csupán a gyanúsítottként történő kihallgatásáról szóló idézést adták át részére.

A Testület – tekintettel arra, hogy eljárási cselekményt az előállítás utolsó három és fél órájában a panaszossal szemben nem folytattak le, a rendőrségi iratok alapján pontok sem indokolhatták a fogvatartást – nem tartotta szükségesnek a panaszos előállításának hat órás időtartamát, ezért megállapította, hogy az intézkedéssel sérült a panaszosnak az Alkotmány 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz való joga.”

Ezzel kapcsolatos ellentétes álláspontom a következő:

Miután megállapításra került, hogy a panaszos cselekménye a Be. 29. § b) pontja értelmében a Budapesti Nyomozó Ügyészség hatáskörébe tartozik, a további eljárási cselekmények foganatosítása tekintetében az ügyészség rendelkezett döntési jogkörrel. A panaszos meghallgatásának kérdésével kapcsolatban a BRFK Bűnügyi Szervek Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztály vezetője felvette a kapcsolatot a Budapesti Nyomozó Ügyészség jelen lévő képviselőjével, aki azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos előállításának helyszínéül szolgáló rendőrségi objektumban tartózkodó ügyészek más ügyben foganatosítanak kihallgatásokat, ezért a panaszos kihallgatása nem kivitelezhető, majd határozott az idézés kiállításáról, illetve kézbesítéséről.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a Rendőrségnek a panaszos elfogására és előállítására törvényi kötelezettsége volt, a további eljárási cselekmények vonatkozásában pedig nem volt döntési jogosultsága. Emellett a panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében¹⁸ megszabott 8 órás időtartamot, ezért a személyes szabadsághoz való alapvető jog sérelmét – figyelemmel pl. a Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítéletének megállapításaira¹⁹ – nem tartom megállapíthatónak.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;

¹⁸ Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint:

„(3) A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

¹⁹ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete indokolási rész 7. oldal utolsó bekezdésében:

„A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartja a felperes 2007. február 3. 12,10 órától 19,50 óráig tartó - azaz 7 óra 40 percet kitevő - előállításának időtartamát jogszabálysértőnek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) - (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15. § (1) és (2) bekezdései, 29. (1) és (3) bekezdései, 20. § (2) bekezdése, 30. § (1) és (2) bekezdései, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 46. §-a, 47. §-a, a 48. § b), c) és d) pontjai, 92. § (1) bekezdése és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4.§ (1) bekezdése, 58. § (1) bekezdése, 60. § (1) bekezdés a) pontja, (6) bekezdés a) pontja;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 229. §-a;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142. § (2) bekezdés b) pontja;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 28. § (3) bekezdése, (4) bekezdés a) pontja, 29. § b) pontja, és a 70. § (1) és (2) bekezdései.

Budapest, 2010. január 28.

**Dr. Bencze József r. altábornagy sk.
országos rendőrfőkapitány**